

**เอกสารแนะนำการดำเนินงาน
การพัฒนาคุณภาพ
ระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม**

**องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น**



**กรมอนามัย
กระทรวงสาธารณสุข**

คำนำ

ตาม พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 กำหนดให้งานสาธารณสุขในด้านการส่งเสริมสุขภาพการรักษายาบาล การป้องกันและการควบคุมโรคติดต่อ เป็นภารกิจที่ต้องถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ดังนั้น การบริหารจัดการงานด้านสุขภาพและด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมซึ่ง อปท. ต้องรับไปดำเนินการ ตามภารกิจ การถ่ายโอนดังกล่าว จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติให้มีกระบวนการทำงานที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานวิชาการ มีความเข้มแข็ง เป็นที่ยอมรับ สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

กรมอนามัย จึงได้จัดทำเอกสารแนะนำการดำเนินการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้น เพื่อให้ อปท. นำไปใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการปรับปรุงกระบวนการพัฒนาการบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ได้มาตรฐานอย่างเป็นระบบ มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประชาชนได้รับบริการที่มีคุณภาพต่อไป

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

สารบัญ

	หน้า
1. ความสำคัญและความเป็นมา	1
2. การพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม (Environmental Health Accreditation : EHA)	5
3. วัตถุประสงค์	6
4. ประโยชน์ของการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม	6
5. มาตรฐานการรับรองคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม	8
6. กระบวนการรับรองคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม แผนภาพแสดงขั้นตอนกระบวนการรับรองคุณภาพระบบบริการ อนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	9 13
7. เงื่อนไขการรับรอง	15
8. ประเด็นงานที่กรมอนามัยให้การรับรอง	15
9. การประกาศเกียรติบัตรรับรอง	16
10. สิ่งสนับสนุนการดำเนินงาน	16
11. สอบถามข้อมูล รายละเอียดเพิ่มเติม	17

การดำเนินงาน

การพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ความสำคัญและความเป็นมา

1) สถานการณ์

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงจากบริบทโลกและปัจจัยภายในประเทศหลายประการที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเพิ่มขึ้นของประชากร สภาพความเป็นเมืองที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น เช่น บริการยกขนสินค้า บริการจากการท่องเที่ยว ร้านอาหาร จังหวัดชายแดนมีอัตราการเติบโตสูงขึ้น มีระบบขนส่งที่เชื่อมโยงกันทั้งภูมิภาค การเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติมีเพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบต่ออนามัยสิ่งแวดล้อม เช่น ทำให้ปริมาณน้ำเสียและขยะเพิ่มขึ้น เกิดชุมชนแออัด สภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยเสื่อมโทรม หรือเกิดปัญหาสังคม มีความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดโรงไฟฟ้าขนาดเล็กเพิ่มขึ้น การใช้ถ่านหินทดแทนก๊าซธรรมชาติอาจนำมาซึ่งปัญหามลพิษอากาศ สารเคมีปนเปื้อนในห่วงโซ่อาหาร น้ำเสีย และการร้องเรียน โดยมีประเด็นปัญหาอนามัยสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ได้แก่

- 1) อาหารได้รับการปนเปื้อนทางชีวภาพและเคมี สุขวิทยาส่วนบุคคล อุบัติการณ์โรคอาหารเป็นพิษยังสูง
- 2) น้ำบริโภคตื้นน้ำหยอดเหรียญในเขตเมืองผ่านเกณฑ์มาตรฐาน น้ำบริโภคของกรมอนามัย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอาจทำให้แล้ง หรือน้ำท่วม ขาดแคลนน้ำดื่มสะอาด
- 3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกว่าร้อยละ 60 ไม่มีระบบบำบัดการจัดการสิ่งปฏิกูล หรือมีระบบแต่ไม่ใช้ระบบอย่างถูกสุขลักษณะ ไม่ได้ควบคุมการขนส่งรถดูดส้วม
- 4) ร้อยละ 62 ของมูลฝอยได้รับการจัดการไม่ถูกต้อง ท้องถิ่นไม่มีระบบการจัด ขาดงบประมาณ และต้นทุนในการสร้างระบบ

กำจัดมูลฝอย ไม่มีสถานที่ กฎหมายไม่เอื้อต่อการจัดเก็บค่าธรรมเนียม พหุติกรรม 3R ของประชาชนยังไม่ดี 5) การใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตลอดจนการลักลอบทิ้งกากของเสีย และเมื่อประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 แนวโน้มของปัญหาจะยิ่งทวีความรุนแรง เนื่องจากการไหลเข้าของแรงงานและสินค้าด้วยคุณภาพ ปัญหาขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้น เกิดชุมชนแรงงานต่างด้าวและปัญหาการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมต่างๆ เกิดรูปแบบการบริการหลากหลายควบคุมยาก เหล่านี้ล้วนเป็นความเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัจจัยกำหนดสถานะทางสุขภาพของประชาชนไทย

กรมอนามัย มีบทบาทหลักในการถ่ายทอด พัฒนาศักยภาพ และสนับสนุนเพิ่มขีดความสามารถแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อม และเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นระบบ มีคุณภาพและยั่งยืน อันจะนำไปสู่การลดความเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม และสร้างหลักประกันให้แก่ประชาชนที่จะได้รับการคุ้มครองด้านการบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณภาพ กรมอนามัยจึงพัฒนาเครื่องมือเพื่อพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้กรอบแนวคิดมาจากการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award : PMQA) ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ผลักดันให้เกิดการพัฒนาระบบราชการไทยที่มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจภาครัฐ ประกอบกับตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550 ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติที่ควบคุมดูแลเกี่ยวกับการอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อคุ้มครองประชาชนด้านสุขภาพ โดยครอบคลุมการดำเนินกิจการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุขของประชาชน ตั้งแต่ระดับครัวเรือน ชุมชน ตลอดจนกิจการขนาดเล็กขนาดใหญ่ เช่น การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยการควบคุมตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่เสวยอาหาร กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ให้ได้มาตรฐานการจัดการเหตุรำคาญ เป็นต้น ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวมีลักษณะการกระจายอำนาจไปสู่ราชการส่วนท้องถิ่น คือ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการ

ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นซึ่งสามารถใช้บังคับในท้องถิ่นนั้นได้ และให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นในการควบคุมดูแลงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542ได้กำหนดให้งานอนามัยสิ่งแวดล้อม เช่น การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสียการสาธารณสุข การควบคุมการเลี้ยงสัตว์ เป็นอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จะเห็นได้ว่าภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาระบบราชการไทยในปัจจุบัน ที่เน้นการกระจายอำนาจจากราชการส่วนกลางไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การบริหารงบประมาณมีการจัดสรรให้ท้องถิ่นมากขึ้น หน่วยงานท้องถิ่นจึงมีความสำคัญและมีบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายในการดูแลประชาชน อีกทั้งยังมีความใกล้ชิดประชาชน โดยเฉพาะด้านความเป็นอยู่ สิ่งแวดล้อม ในการดำเนินชีวิตที่ปลอดภัย ประกอบกับประชาชนเองมีความตื่นตัวและใส่ใจต่อการบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น การส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถให้บริการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชนได้อย่างมีคุณภาพ สร้างหลักประกันแก่ประชาชนที่จะได้รับการคุ้มครองสุขภาพด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม อันจะนำไปสู่การอยู่ดีมีสุขของประชาชนในที่สุด

2) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 67 ได้กำหนดให้โครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ จะต้องทำการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพก่อนดำเนินการ ม.74 (4) (5) พัฒนาระบบงานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ ปรับปรุงรูปแบบ และวิธีการทำงาน

(2) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ.2542 จัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตนเอง

(3) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน 2535 มาตรา 3/1 เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจ ความมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า ลดขั้นตอน

(4) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และฉบับแก้ไข พ.ศ. 2550 หลักการของ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 เป็นพระราชบัญญัติที่คุ้มครองประชาชนด้านสุขลักษณะและการอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อการสุขภาพ สิ่งแวดล้อม ซึ่งครอบคลุมทั้งกิจกรรมการกระทำทุกอย่าง และกิจการประเภทต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนซึ่งมีลักษณะการกระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวคือให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่น

3) ระบบคุณภาพ

ระบบคุณภาพ **คุณภาพ** คือ คุณสมบัติทุกๆ ประการของสิ่งของ สิ่งที่ต้องการอยู่ที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการ และเป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการ หรือ ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholder) แนวทางการดำเนินงานให้มีคุณภาพนั้นมีวิธีการปฏิบัติได้หลายประการ เช่น

การควบคุมคุณภาพ (Quality Control: QC) หมายถึง กิจกรรมและกลวิธีในการปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดด้านคุณภาพ โดยการตรวจสอบ การวัด และการทดสอบที่มุ่งควบคุมวัตถุดิบ กระบวนการ และการกำจัดสาเหตุของข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น

การประกันคุณภาพ (Quality Assurance: QA) หมายถึง การดำเนินการตามระบบและแผนงานที่วางไว้อย่างเคร่งครัด เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าผลิตภัณฑ์หรือบริการจะสามารถตอบสนองความต้องการด้านคุณภาพตามที่ตกลงกับลูกค้า

การบริหารคุณภาพ (Quality Management : QM) หมายถึง การจัดการระบบคุณภาพของผู้เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอกองค์กร เพื่อให้สินค้าและบริการเป็นไปตามความต้องการของลูกค้า กระบวนการจัดการด้านคุณภาพประกอบด้วย การจัดการภายใน กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ การควบคุมและการพัฒนาคุณภาพซึ่งในหลายประเทศที่พัฒนาแล้วได้มีการนำระบบคุณภาพการบริหารจัดการมาใช้ทั้งในภาครัฐ และเอกชน เพื่อต้องการให้มีการปรับปรุงพัฒนากระบวนการผลิตและการให้บริการอย่างต่อเนื่อง และเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้า ซึ่งไม่เพียงแต่เน้นคุณภาพในการผลิตและการให้บริการเท่านั้น ยังพัฒนาสู่รางวัลคุณภาพที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล เช่น รางวัลคุณภาพแห่งชาติ Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA) ของสหรัฐอเมริกา European Quality Award (EQA) ปี 1989, International

Standard and Organization (ISO) องค์การมาตรฐานสากล หรือองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (ISO 9000, ISO 14000) และ TQM (Total Quality Management) เป็นต้น

สำหรับประเทศไทยได้นำ ISO และ TQM มาใช้ทั้งในภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ และภาครัฐ โดยได้มีการพัฒนาปรับปรุงระบบการใช้และรับรองต่างๆ ในประเทศ เช่น ระบบมาตรฐานด้านการจัดการและผลสัมฤทธิ์ผลงานของรัฐ หรือ PSO (Thailand International Public Sector Standard Management System and Outcomes) การประเมินและรับรองคุณภาพโรงพยาบาลของประเทศ หรือ HA (Hospital Accreditation) การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ หรือ PMQA (Public Sector Management Quality Award) เป็นต้น

จากสถานการณ์ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงระบบคุณภาพ ทำให้เกิดกระแสความตื่นตัวและการใส่ใจเรื่องสุขภาพจากการบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น ของประชาชน (ผู้รับบริการ) กรมอนามัยซึ่งมีหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขที่ส่งเสริมให้มีการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสุขภาพ จึงเห็นความสำคัญที่มุ่งผลักดันให้เกิดมาตรฐานระบบอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อลดความเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมจากการจัดบริการ

การพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการขับเคลื่อนงานอนามัยสิ่งแวดล้อมของประเทศที่มีระดับลดหลั่นกัน ได้แก่ ระดับประเทศ ระดับจังหวัด ระดับท้องถิ่นและระดับครัวเรือน รวมถึงการพัฒนาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานที่ต่างๆ ด้วย เพื่อสร้างหลักประกันให้แก่ประชาชนที่จะได้รับความคุ้มครองด้านการบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพ ภายใต้บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายจัดตั้งเทศบาล กำหนดให้เป็นหน้าที่ของเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวคือ เป็นการจัดการสิ่งแวดล้อมไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ พร้อมทั้งสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของบริบทการพัฒนาภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์

2. การพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม

(Environmental Health Accreditation : EHA)

สืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานภาครัฐ ทำให้หน่วยงานราชการต่างๆ มีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงาน ให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยว่าด้วยการมุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง

และในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อ 28 มิถุนายน 2548 ได้มีมติเห็นชอบให้นำการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) มาใช้เพื่อเป็นเครื่องมือผลักดันให้การพัฒนาระบบราชการไทยให้มีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจภาครัฐ กอปรกับปี 2542 มีการกระจายอำนาจหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการที่สอดคล้องกับกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496, พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537, พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542, พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘) และโดยอาศัยพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ปี พ.ศ. 2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ปี พ.ศ. 2550 ซึ่งอำนาจหน้าที่โดยรวมจะเป็นเรื่องการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงและปรับเปลี่ยนกระบวนการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบและมีคุณภาพ กรมอนามัย จึงได้นำ PMQA มาประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการจัดทำคู่มือการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม (EHA) โดยมุ่งหวังที่จะส่งเสริม สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำเทคนิคและเครื่องมือนี้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง และยกระดับสู่คุณภาพการบริการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐาน

ดังนั้น การยกระดับคุณภาพการบริการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นทิศทางสำคัญของการพัฒนาการให้บริการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับ รวมทั้งเป็นหลักประกันว่าประชาชนในท้องถิ่น จะได้รับความคุ้มครองให้ได้รับบริการเหล่านั้นอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ด้วยการประเมิน และรับรองคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม

3. วัตถุประสงค์

เพื่อการรับรองคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

4. ประโยชน์ของการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม

การนำแนวทางการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม (EHA) ไปประยุกต์ใช้จะก่อให้เกิดประโยชน์กับตัวองค์กร ผู้บริหารองค์กร และบุคลากร/

เจ้าพนักงานผู้ปฏิบัติงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชน สังคม รวมถึงภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง องค์กรวิชาชีพ/สถาบันการศึกษา ดังนี้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถใช้โอกาสนี้เสริมสร้างความเข้มแข็ง และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรภายในองค์กร ตลอดจนสร้างประสบการณ์การเรียนรู้จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานอื่นๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงานของตนเองได้อย่างเหมาะสม ได้ค้นพบแนวทางและโอกาสในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นพื้นฐานนำไปสู่การเป็นองค์กรที่มีคุณภาพและได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นองค์กรที่มีความสำเร็จของการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพที่ดีของประชาชน

ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถตรวจประเมินองค์กรด้วยตนเองเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 และพระราชบัญญัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงหลักวิชาการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ทำให้ผู้บริหารสามารถกำหนดนโยบาย แผนการดำเนินงาน เป้าหมาย และวิธีการดำเนินงานได้อย่างชัดเจนเพื่อการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ มุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์สุขกับประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง ซึ่งผู้บริหารฯ จะได้รับการยอมรับและความไว้วางใจ รวมถึงความเชื่อมั่น ความพึงพอใจ จากประชาชนที่ได้รับการบริการที่ดีมีคุณภาพอย่างยั่งยืน จากองค์กรที่ผ่านการประเมินรับรองคุณภาพ

บุคลากร/เจ้าพนักงาน/ผู้ปฏิบัติงาน เกิดการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการทำงานมีสมรรถนะมีศักดิ์ศรี และความเป็นมืออาชีพในการปฏิบัติงาน และเพิ่มความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานการปฏิบัติงานให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 และ พระราชบัญญัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงหลักวิชาการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

ภาคีเครือข่าย/องค์กรวิชาชีพ/ สถาบันการศึกษา ได้รับรู้และเข้าใจแนวทางการพัฒนางานอนามัยสิ่งแวดล้อม และพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการพัฒนาระบบฯ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มต่างๆที่เกี่ยวข้องนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ประชาชน ผู้รับบริการตั้งแต่ระดับครัวเรือน ชุมชน เมือง และประเทศชาติ มีหลักประกันคุณภาพด้านระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม และได้รับความคุ้มครองการบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีคุณภาพ

5. มาตรฐานการรับรองคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม

เมืองประกอบที่สำคัญ 7 องค์ประกอบ ของกรมอนามัย สำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม ดังนี้

- องค์ประกอบ 1 การนำองค์กร
- องค์ประกอบ 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์
- องค์ประกอบ 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- องค์ประกอบ 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้
- องค์ประกอบ 5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล
- องค์ประกอบ 6 การจัดการกระบวนการ
- องค์ประกอบ 7 ผลลัพธ์

การนำองค์กรโดยผู้บริหารเป็นผู้กำหนดทิศทาง และกำกับดูแลองค์กร มีการสื่อสารทั่วทั้งองค์กรมีการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์โดยการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการกำหนดแนวทางที่ดีที่สุด มุ่งสู่การบรรลุผลลัพธ์ขององค์กรด้วยการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ การรับฟังและเรียนรู้ความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อตอบสนองความต้องการโดยการวัดผลจากความพึงพอใจในสินค้าและบริการ องค์กรมีการวัด วิเคราะห์ ผลการดำเนินงานและการจัดการความรู้ เพื่อการปรับปรุงการดำเนินการขององค์กร และการสร้างนวัตกรรมใหม่ รวมถึงผู้บริหารจะได้อาศัยข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการวางแผน การจัดการทรัพยากรบุคคล มุ่งเน้นระบบงาน ครอบคลุมการจัดโครงสร้าง ระบบการทำงาน การเรียนรู้ และการสร้างแรงจูงใจของบุคลากร มีการกำหนดกระบวนการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และตอบสนองต่อการบรรลุพันธกิจขององค์กร และจัดทำเป็นมาตรฐานการปฏิบัติงาน การดำเนินการตามเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมดังกล่าว ทำให้องค์กรได้รับผลลัพธ์ คือ ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามประเด็นงานที่ขอรับการรับรองที่บรรลุผลตามที่กำหนด

6. กระบวนการรับรองคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม

ขั้นตอนการดำเนินการประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม

(1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมัครเข้าร่วมดำเนินการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม

(2) ดำเนินการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง จากเอกสารคู่มือการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถติดต่อขอรับได้ที่สำนักงานอนามัยสิ่งแวดล้อม หรือ ศูนย์อนามัยที่ 1-12 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข หรือดาวน์โหลดเอกสารได้ทางเว็บไซต์สำนักงานอนามัยสิ่งแวดล้อม (<http://env.anamai.moph.go.th>) ดังนี้

- เอกสารการสมัคร
- เอกสารแนะนำการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- คู่มือการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Standard Procedure Operating : SOP)
- คู่มือแนวทางการประเมินคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- แบบประเมินคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Environmental Health Accreditation : EHA)

(3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทดลองประเมินตนเองตามแนวทางการประเมินที่กำหนด

(4) ติดต่อกรมอนามัย หรือศูนย์อนามัยที่ 1 - 12 เพื่อขอรับการอบรม/ชี้แจงทำความเข้าใจ/คำแนะนำเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินตนเองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โดยดำเนินการ ดังนี้

(1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเมินตนเองตามเกณฑ์และแบบฟอร์มที่กำหนด หากพบว่าเรื่องใดยังไม่อยู่ในระดับที่พอใจเมื่อเทียบกับเกณฑ์ฯ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปรับปรุงและประเมินซ้ำได้ เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

(2) ประสานขอรับคำแนะนำเพิ่มเติมจากกรมอนามัย (สำนักงานอนามัยสิ่งแวดล้อม หรือ ศูนย์อนามัยที่ 1 - 12) กรณีมีข้อสงสัยในการประเมินตนเอง

(3) เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเมินตนเอง “ผ่าน” ตามเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด ให้ส่งผลการประเมินตนเองให้ศูนย์อนามัย และเตรียมหลักฐานหรือสิ่งที่ปรากฏ เพื่อป้อนเข้าสู่สถานการณ์ที่เป็นจริงของการดำเนินการตามประเด็นการประเมินทุกองค์ประกอบ

(4) แจ้งขอรับการประเมินรับรองจากกรมอนามัย ผ่านศูนย์อนามัยที่ 1-12

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินและรับรองโดยกรมอนามัย

(1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้กับกรมอนามัย เพื่อให้คณะกรรมการตรวจประเมินฯ พิจารณาเบื้องต้น หากพบว่าเอกสารไม่ครบถ้วนจะแจ้งให้จัดส่งเอกสารเพิ่มเติม

(2) กรมอนามัยดำเนินการตรวจประเมินการดำเนินงานบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการตรวจสอบเอกสารอ้างอิงในแต่ละองค์ประกอบ สัมภาษณ์ และตรวจการปฏิบัติการบริการต่างๆ

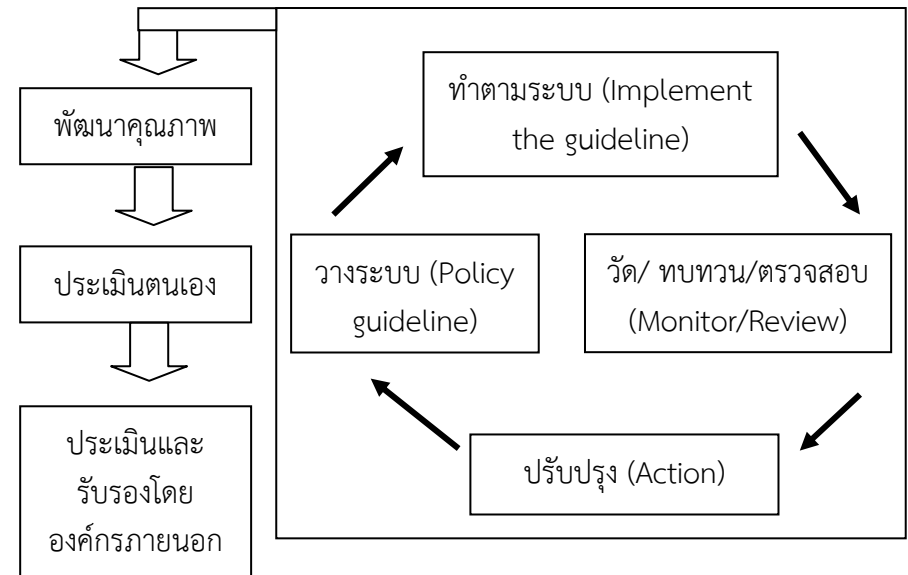
(3) กรมอนามัยแจ้งผลการประเมินรับรองให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ

(4) กรมอนามัยขึ้นทะเบียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านการประเมินรับรอง และออกใบประกาศเกียรติบัตรรับรอง

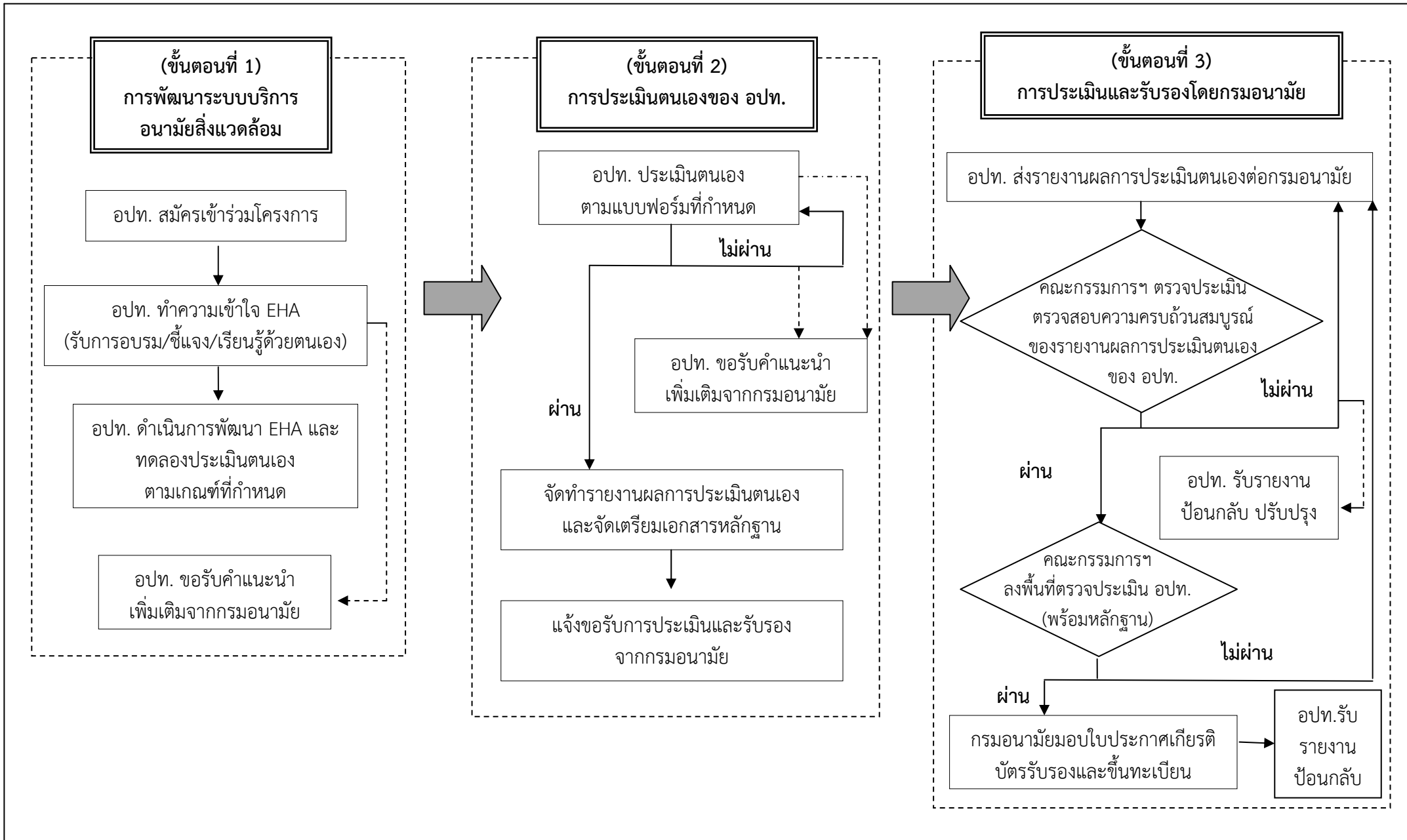
กรณีทีคณะผู้ตรวจประเมินดำเนินการตรวจสอบเอกสาร หลักฐานต่างๆ รวมถึงการสัมภาษณ์ตรวจการปฏิบัติจริง ณ หน่วยงานของผู้รับการตรวจประเมิน (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) หากพบว่าหน่วยงานมีหลักฐานตามที่ปรากฏในรายงานผลการประเมินตนเอง หรือมีผลการดำเนินการจริง ณ หน่วยงาน กรมอนามัยจะให้การรับรองคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

ในการตรวจประเมิน เป็นการมองเชิงบวก กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ข้อใด ก็สามารถปรับปรุงให้ดีขึ้น กรณีที่ได้รับการรับรองฯ แล้ว องค์กรสามารถพัฒนาต่อยอดตนเองเพื่อยกระดับการพัฒนาต่อไป

7. แผนภูมิกระบวนการพัฒนาและรับรองคุณภาพ



แผนภาพแสดงขั้นตอนกระบวนการรับรองคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น



8. เงื่อนไขการรับรอง คือ กรมอนามัยจะให้การรับรองคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการดำเนินงาน “ผ่าน” ครอบคลุม 2 เงื่อนไข ดังนี้

เงื่อนไขที่ 1 การบริหารจัดการ การดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์ประกอบที่ 1 – 5) กำหนดค่าคะแนนรวมทุกองค์ประกอบ “ผ่าน” ร้อยละ 60 ขึ้นไป (หรือใช้ผลการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีปัจจุบัน ที่ขอรับการตรวจประเมินรับรอง ที่มีคะแนน “ผ่าน” ร้อยละ 60 ขึ้นไป)

เงื่อนไขที่ 2 การจัดการกระบวนการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ขอรับการรับรอง และผลลัพธ์การดำเนินงาน (องค์ประกอบที่ 6 – 7) “ผ่าน” เกณฑ์กระบวนการตามเงื่อนไขที่กำหนดในคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Standard Operating Procedure : SOP) และให้ได้ผลลัพธ์การดำเนินงานตามมาตรฐานกระบวนการที่กำหนด

9. ประเด็นงานที่กรมอนามัยให้การรับรอง ประกอบด้วย

- | | |
|---|------------------------|
| 1) การจัดการสุขาภิบาลอาหาร | รหัสการรับรอง คือ 1000 |
| 2) การจัดการคุณภาพน้ำบริโภค | รหัสการรับรอง คือ 2000 |
| 3) การจัดการสิ่งปฏิกูล | รหัสการรับรอง คือ 3000 |
| 4) การจัดการมูลฝอย | รหัสการรับรอง คือ 4000 |
| 4.1) การจัดการมูลฝอยทั่วไป | รหัสการรับรอง คือ 4100 |
| 4.2) การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ | รหัสการรับรอง คือ 4200 |
| 4.3) การจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน | รหัสการรับรอง คือ 4300 |
| 5) การรองรับภาวะฉุกเฉินและภัยพิบัติ | รหัสการรับรอง คือ 5000 |
| 6) การจัดการเหตุรำคาญ | รหัสการรับรอง คือ 6000 |

- | | |
|--|------------------------|
| 7) การจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ รหัสการรับรอง คือ 7000 | |
| 8) การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ | รหัสการรับรอง คือ 8000 |
| 9) การบังคับใช้กฎหมาย | รหัสการรับรอง คือ 9000 |
| 9.1) การออกข้อกำหนดของท้องถิ่น | รหัสการรับรอง คือ 9001 |
| 9.2) การออกหนังสือรับรองการแจ้ง | รหัสการรับรอง คือ 9002 |
| 9.3) การออกใบอนุญาต | รหัสการรับรอง คือ 9003 |
| 9.4) การออกคำสั่งทางปกครอง | รหัสการรับรอง คือ 9004 |
| 9.5) การเปรียบเทียบปรับและการดำเนินคดี | รหัสการรับรอง คือ 9005 |

10. ประกาศเกียรติบัตรรับรอง

กรมอนามัยมอบใบประกาศเกียรติบัตรรับรองให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านการประเมินรับรองคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากคณะกรรมการตรวจประเมินรับรอง โดยกำหนดให้มีอายุการรับรอง 3 ปี นับแต่วันที่คณะกรรมการตรวจประเมินรับรอง แจ้งผลการตรวจประเมินและรับรองคุณภาพฯ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ และเผยแพร่การประกาศรับรองให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผ่านช่องทางต่างๆ ที่เหมาะสม

11. สิ่งสนับสนุนการดำเนินงาน

1. เอกสารการสมัคร
2. เอกสารแนะนำการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. คู่มือการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Standard Procedure Operating : SOP)
5. คู่มือแนวทางการประเมินคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

6. แบบประเมินคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Environmental Health Accreditation : EHA)
7. วิทยากร สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

12. สอบถามข้อมูล รายละเอียดเพิ่มเติม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่หน่วยงานกรมอนามัยทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ดังนี้

■ ส่วนกลาง : กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

เลขที่ 88/22 ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
 สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กลุ่มพัฒนาคุณภาพระบบงานอนามัยสิ่งแวดล้อม
 โทรศัพท์ 0 2590 4317 และ 0 2590 4319 โทรสาร 0 2590 4321
 เว็บไซต์ <http://env.anamai.moph.go.th>

■ ส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย ศูนย์อนามัยที่ 1 - 12

ศูนย์อนามัยที่ 1 กรุงเทพฯ

เลขที่ 18 หมู่ 3 ถนนพหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220
 กลุ่มพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม โทรศัพท์ 0 2521 6550-2 ต่อ 309,
 โทรสาร 0 2986 0884
 (พื้นที่รับผิดชอบ : นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา และอ่างทอง)

ศูนย์อนามัยที่ 2 สระบุรี

เลขที่ 1 หมู่ 11 ตำบลบ้านหมอ อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี 10130
 กลุ่มพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม โทรศัพท์ 0 3630 0830-32 ต่อ 117
 (พื้นที่รับผิดชอบ : ชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี และสระบุรี)

ศูนย์อนามัยที่ 3 ชลบุรี

เลขที่ 43 หมู่ 7 ตำบลนาป่า อำเภอมือทอง จังหวัดชลบุรี 20000
 กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม
 โทรศัพท์ 0 3814 8165-8 ต่อ 142
 (พื้นที่รับผิดชอบ : ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว นครนายก สมุทรปราการ ระยอง
 จันทบุรี ชลบุรี และตราด)

ศูนย์อนามัยที่ 4 ราชบุรี

เลขที่ 429 ถนนศรีสุริยวงศ์ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 70000
 กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม
 โทรศัพท์ 0 3233 7509 , 0 3231 0368-71 ต่อ 2230
 (พื้นที่รับผิดชอบ : กาญจนบุรี นครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี
 สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร)

ศูนย์อนามัยที่ 5 นครราชสีมา

เลขที่ 177 หมู่ 6 ตำบลโคกกรวด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30280
 กลุ่มพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม โทรศัพท์ 0 4430 5131 ต่อ 102
 (พื้นที่รับผิดชอบ : ชัยภูมิ บุรีรัมย์ นครราชสีมา และสุรินทร์)

ศูนย์อนามัยที่ 6 ขอนแก่น

เลขที่ 195 ถนนศรีจันทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000
 กลุ่มบริหารยุทธศาสตร์ โทรศัพท์ 0 4323 5902-5
 (พื้นที่รับผิดชอบ : เลย หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี ขอนแก่น มหาสารคาม
 ร้อยเอ็ด และกาฬสินธุ์)

ศูนย์อนามัยที่ 7 อุบลราชธานี

เลขที่ 45 หมู่ 4 ถนนสกลมารุค ตำบลธาตุ อำเภวารินชำราบ จ.อุบลราชธานี 34190
 กลุ่มอนามัยสิ่งแวดล้อม โทรศัพท์ 0 4528 8586-8 ต่อ 221
 (พื้นที่รับผิดชอบ : นครพนม มุกดาหาร สกลนคร ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ และ
 อุบลราชธานี)

ศูนย์อนามัยที่ 8 นครสวรรค์

เลขที่ 157 ถนนพหลโยธิน ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง จ.นครสวรรค์ 60000
กลุ่มพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม โทรศัพท์ 0 5625 5451 ต่อ 105, 0 5632 5093-5
(พื้นที่รับผิดชอบ : กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร และอุทัยธานี)

ศูนย์อนามัยที่ 9 พิษณุโลก

เลขที่ 21 หมู่ 4 ตำบลมะขามสูง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000
กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม
โทรศัพท์ 0 5529 9280-1 ต่อ145, 110
(พื้นที่รับผิดชอบ : ตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์)

ศูนย์อนามัยที่ 10 เชียงใหม่

เลขที่ 51 ถนนประชาสัมพันธ์ ตำบลช้างคลาน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50100
กลุ่มพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม โทรศัพท์ 0 5327 2740 ต่อ 616 , 0 5327 6856
(พื้นที่รับผิดชอบ : เชียงใหม่ เชียงราย น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปางและลำพูน)

ศูนย์อนามัยที่ 11 นครศรีธรรมราช

เลขที่ 99 ถนนนคร-ปากพั่น ตำบลบางจาก อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80330
งานยุทธศาสตร์ โทรศัพท์ 0 7539 9460-4 ต่อ 206
(พื้นที่รับผิดชอบ : ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ พังงา และภูเก็ต)

ศูนย์อนามัยที่ 12 ยะลา

เลขที่ 95 ถนนเทศบาล 1 ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000
กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม
โทรศัพท์ 0 7321 2860-1 ต่อ 113 , 0 7321 6776
(พื้นที่รับผิดชอบ : นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สงขลา สตูล ตรัง และพัทลุง)